

ה ו ש ע

* (טואימה)

בְּנֶשֶׁף יוֹם הַמַּחֲרָת הִלְכוּ
הוֹשֵׁעַ וְגֹמֵר, יָד בְּיָד,
וַיִּשְׁוּחָחוּ. יוֹם-יּוֹם פֶּה לְקַחוּ
בְּנִפְשָׁהּ בָּא. פֶּטֶל — בְּכּוֹס-צִיץ ;
וְהִיא בּוֹהֶרֶת-שְׁחֹקָה שֶׁבָצָה
כָּל חֲכַמַת אֲמֵרוֹת פִּיּוֹ, וְתִהְיֶה
כְּעֵלֶה רֵעֵנוֹ מִשָּׁבָץ
שֶׁהִמְיִטֵּל, כִּי יֵאָוֵר יוֹם.
לֹא כֵן הָעֶרֶב. דְּבַרְיוֹ לְעוֹ,
כִּינָם לְרַגְעִים נִסְתָּמוּ
צְנוּרוֹת אֶהְבֶּה וְאִמּוֹן —
כְּמוֹ חֵשׁ בָּהּ דְּבַר חוֹצֵץ, זֶר...
וְיִהְיֶה בְּלִבּוֹ חוֹשֵׁב דְּרָכָיו,
בְּזָכְרוֹ מִרְ-תּוֹנוֹ תְּמוּל :
הִישָׁאֲלָנָה פֶּשֶׁר דְּבַר ?
אִם טוֹב כִּי יָדָם-עַד עַת פְּתוּרָה
וְלֹא יָשִׁים תְּהֵלָה בְּתַמָּה,
וְלֹא יַחַל תִּשָּׁר אֶת הַנֶּדֶךְ,
זֶךְ אִמּוֹן-סְמִיד שֶׁפִּינִיָּהֶם,
הִנְאָה ב, וְלֹא יֵאָמֵן ? —
עוֹד הִמָּה עוֹבְרִים בֵּין הַשְּׁדָרוֹת
לְאֶשָׁם — וְשָׁם, עַל סִסְל־צוּר,
מֵרְעִים יוֹשְׁבִים, חֶבֶד רִיקִים,
אֲרַבְעָתָם בְּקוֹל מִתְלוֹצְצִים.

* (עין "ביתר", החוברת השמינית).

והאחד בם (הושע הפיר
 פני חדלי רעו רע-הלב,
 זה שת בחלקות לו ויבקש
 קרבתו; והוא, בתעבו
 רמיה, שלחו מעל פניו.
 מאז עברחו נטר יד),
 שחור-שפם, נוצץ-העינים,
 אל עבר גמר השלכה,
 כצו. אמרתו, מדי עברם :
 "בערב מחר חפי לי"
 ותסן ראש ברתת, ותשב
 חיש : "טוב הדבר!" בשפל קול. —
 וילכו הלאה. שניהם יחד.
 אך יד הושע נשמטה
 מתוף יד גמר. כל הדרך
 בלבבו סופה סערה,
 כמוה עוד לא ידעו חיו,
 ולא אמר לה משוב עד רע.
 בשובם — על הצור, דמות-ספסל,
 לא נמצאו הרעים עוד ;
 אך המה, כמו מלאכים רעים,
 משחיתים, שלוחים מני שאול,
 משלחתם עשו באמונה :
 עד מות נפשו החלו.

 הלילה היה ליל-פלצות.
 הסהר בעננים בא.
 והושע, שנתו כי נדדה,
 בקרובות, דנה-הנפש, רץ.
 על קריה אור-רמיה נשפף :
 אור כסף-סיגים, סיגי-שחור !
 עד בוש התרוצץ בין השדרות,
 ולו ברושים אלמים לועגים...
 ויעבור משם והלאה.

ולתמו כא עד אבן-צ'חור
 רחבה גדולה וחלקה -
 עליה פעם נמצאה,
 פסל-עצב יושבת, גמר,
 פי אחרי נפשה נגהתה ;
 ויהי כמבקש דבר-נחמה
 מאכן - אך היא למטה.
 עת רבה ישב על הסלע
 לכדו קופא בדמי-ליל.
 ואחר קם - ועד בית-גמר
 נשאווה רגליו בקצה-עיר.
 אפלים היו החלונות.
 לא נראה גץ. לא נשמע קול.
 ובקמרו, על הלונה אורב,
 לא ידע אם שו יחלק,
 ואם לה אגרוף-זעם יקפץ.
 ולא עברה קללה פתחי-פיו.
 בצד סערת-הנפש שטע :
 עוד עולה שירת-אנבה
 מדקמת חדר-משקבה...
 לו לבו לחש : "האמן !"
 בת-זהר היא, לא תמעל מעל.
 אך מקרה הוא, פי נמגשה
 את בן-בליעל, והיא לא אשמה.
 ולביתו שב. הבקר אור...

בבין-ערבים אחד יושבה
 לקניו גמר - בארג צל
 ואור חרף משקים - על ברציה.
 ותלמד תורת-אל קטיו.
 בפנה, על האח מנגד,
 כאבני ארם בערו
 גחלים לוחשות לקחם,
 וסני הושע קורני-זיו

מַזְנָה גָּדוֹל, וּמִזְהָר
אֵשׁ נִמְשָׁלוּ בּוֹ, שְׁלֵהֲבַת-יָהּ.
כְּזָהָב בְּמִצְרָף-הַנְּסִיּוֹן
וּבְכוֹר-הַסֶּכֶל בְּצִרְפָּה... —
מִה מְשַׁפֵּט אִשָּׁח-אִישׁ כִּי תִשָּׁטֵחַ
לְמַעוֹל בְּאִישָׁהּ, וְנִסְתָּרָה
עִם זָר — בְּמַשָּׁל וּבְמַלִּיצָה
לֵה, כְּאֵר הַיִּטֵּב, כְּאֵר לֵה:
-בְּשִׁחָקִים רָם, גַּם רָם הַשָּׁמַשׁ,
וְרָמָה אֲחֻבָּה בְלֵב,
כַּפּוֹ סִהָרְתָה לֹא תִסְלָא... —
כְּלֵכָה דְכָרְיוֹ לְהַטּוֹ,
וַיְהִי כִנְהַ בּוֹעֵר וְאִינוֹ אֶכְלֵ.
וַיְהִי כְּמַלְאָךְ נוֹרָא-הוֹד,
לְעֵינַי גִּמְרַ הַמְשַׁתָּאָה.
— הַהֲאֲהֲבָה מִסְתָּרָה,
גּוֹאֲלַת אֶת הָעוֹלָם כְּלוֹל
הוּי גִמְרַ, בּוֹאֵי נְרָפָא-נָא,
בְּשִׁמְשׁ-אֲהֻבְחָנוּ רָמָה,
לְכָל הָאֲרָץ רַבַּת-חֲטָאָה —
וַתְרַעַד, כְּמוֹ מְקַרַח-פְּתָאוֹם,
פְּנִיָה חוֹרְדוּ כְסֵי-מֵת.
וַתִּלְחַשׁ הַרְשׁ: "לֹא יִדְעֵתִי
אֲנִי, אִם נִמְשִׁי אוּכַל גְּאֹל זֵי..."
וַיִּבֶט יִשְׂרָאֵל בָּת, וַיֹּאמֶר:
"חֲלוֹתֶמֶךָ חוֹמֵם הַאֲמֵת,
בֶּן אֲמִינִי זֵי וְעֵינִי קָרְנוּ.
וַתִּצְחַק צְחוֹק-קַדְמַת זָר:
"הָאֲמָנוֹם כִּי אֲמַתִּית אֲנִי זֵי"
וַתִּלֵּט אֶת פְּנִיָה חֵישׁ,
אִזּוֹ תִקּוּם אִם בְּפִיק-בְּרִיכִים,
וַתֹּאמֶר: "יָדֵי רוּעְדוֹת,
אִין זֹאת כִּי הַתְּלִיתִי פְתָאוֹם,
אֲלֵכָהּ" — וְקוֹלָהּ בְּחֻנֵּק.

ניקם ללוותה. - אל נא ז'
בגיד-יד מנעה בעדו.
ותצא תרש - ומעבר
לדלת הקשיב כמו קול בכי.
ויחרד אתריה - והנה
בורחת: רצה חיש ברחוב.
ודמעות מעיניה ארצה
בתכות, נטפי-אור, בעים.

למחרת אכלה באה
לפנות הערב. דוממה
לרגליו ישבה - אך שים ראשה
על ברקיו לא הרהיבה עו.
כדרךה. באשר אהבה.
עיניה, אדמו מני בכי.
מורדות. כמו אל תהום תבסנה -
לשאחן אליו פוחדה.
וסתאום ראש בעו הניעה.
ותלחש: "יהי אשר יהיו
הפל אגלה. טוב המוקה
מחיי רבי-הענות נ"
והושע, בחשבת פי-ערגים
לא היו כמוהם פוזיו עוד.
תרישי ישב. מטה און
לסער-מגור קרב. בא...
אך כי התפלץ לענותה -
כל דאגת-לבו נשכחה.
ניקם יד ברוך על בתפה:
"אחותי! בי הרגעי ו'
ויקרעה לסבע-יוז
ותלחש: "לו ירעת מי
אני - לי אחות לא קראתי." -
בלחשה הקשיב צעקת
נטש אהובה מן המיזר.

מְשׁוּעָה כְּנִי מוֹקְדֵי-שְׂאוּל...
 וַיֹּאמֶר : "בּוֹאֵי נָא לְשׁוּחַ ;
 וְרוּחַ צַח כִּי תִשָּׂאֵנִי —
 וְרוּחַ לְדָ". וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם
 אֶל בֵּין הַשְּׂדֵרוֹת, נֶאֱרָג
 רֵאשׁוֹנָה שֵׁם חוּט אֶהְבְּתֶם.
 וְהִיא צוֹעֶדֶת אַחֲרָיו
 בְּפִיק בְּרִכְיִם, אֵט, כְּמוֹצֵאת
 לְהַרְג, וּסְנִיָּה — שִׁיר.
 כְּעֵבִים הִסְתִּיר פָּנָיו סֵהָ ;
 וְתַכַּל שְׁתוֹרָה נִשְׁקָפָה.
 וְכֹה הִגִּיעוּ אֵט, גְּלִי דְבָר,
 אֶל אֶבֶן-סוּדָם, סֶלַע-צָחוּר,
 כְּמִתְעַלְפֵת צְנֹחָה גֹמֵר
 עַל עֲדוֹת-אֶהְבָּה, אֵיךְ-אֵין.

וְכִי יָדַעַל מִשִּׁי שְׁעָרָה שְׁחֹר
 בְּרֶךְ הַיֵּשֶׁע הַעֲבִיר —
 עַל בְּרִכְיֵי שְׁמִי כִתְּמִיָּה וְעו
 וְהִנֵּה נָע בֵּין בְּגַל,
 כְּמֹ חֲשָׁב לְבָה לְהַשְׁבֵּר.
 וְאַחַר : "סוּד לִי ו" צַעֲקָה.
 "עֲבָדְתִי נִפְשִׁי וְאֶעֱכָרָךְ —
 בְּטָרָם עוֹד נִגְלִית לִי ו"
 וְתִגַּל, בֵּין וְדָמִי דְמַעוֹת-עֵקָה.
 מַעֲנֹת בָּה, לֹא יוֹכַל תִּקַּן.
 בְּעוֹרָה יִלְדָה בַּת תְּמַשְׁ-עֶשְׂרָה
 פּוֹרְחַת בְּעִיר מוֹלְדָמָה,
 בְּבִיח דְּבָלִים — פּוֹעֵל צְעִיר,
 וְהִיא דַּק וְזָקוּף וְיִפְהַמָּה,
 בְּעִינֶיהָ (עֵינֵי יִלְדָה פּוֹחָה,
 מֵאֵמָה לְמָדָה אֵךְ עֲדוֹת
 עֲדֵי כְּפָסֵל וְהַתְּיַפּוֹת)
 בִּיפִי גִזְרַתוֹל כְּצֵא תוֹ.

וּמַעַנְבַּ עָלָיו בְּאִשָּׁה.
 וּתְתַאֲוֶ-לוֹ לְהוֹלִיכּוֹ שָׁבִי
 יוֹם אֶחָד, כִּי אָבִיךָ הֵלֶךְ
 אֶל פְּכוּתֵי-דָבְלוֹ בְּקִצְחֵ-עִיר,
 וְאִמָּה יָצְאָה אֶחָ הַבַּיִת
 לִקְנוֹת עָרֵי מִנְעֻנֵי.
 וּתְתַחַל, וְאֶל מִשְׁכְּבָה קָרְאָה.
 כִּי אֵין אַתָּם אִישׁ, אֶת פּוֹעֲלֵם.
 הוּא בָּא, וַיַּחַלֵּל אֶת יְצוּעָה,
 וְאֶת פֶּרֶחַ נְעוּרֵיהָ-וְךָ
 בְּדָמִים גּוֹלֵל, אִזְּ נִבְהֵלָה.
 אֶךְ כִּבְרַ הַמּוֹעֵד אַחֲרָה —
 וְכִמּוֹ אֲבָנִים עֲבָדוֹת נִסְלוּ
 הַדְּבָרִים, פִּלְטָה בְּעַמֵּל רַב
 מִפִּיָּה-דָם, עַל רֹאשׁ הוֹשַׁע.
 וְכִי עָבְדָה תְּהוֹם, הַתְּעוֹרְרָה
 בְּמִקְצָה מִנֵּי קִפְיַת-מָוֶה,
 וּתְקַרְא: "כִּבְרַ: גְּלִיתִי לֵל
 עַל לְבִי נְטִים רַבִּים הַעֵיִק
 סוֹד זֶה, נֶאֱרָא פְּצוֹת אֶת פִּי,
 שֶׁן מִרְחִיקֵי מִחֲבָרְתָּךְ —
 וְחַיּוֹת אֵיךְ אוֹכֵל בְּלִתְךָ?
 אֶךְ עֵתָה סוֹב לִי, טוֹב כִּי אָמוֹת,
 וְלֹא אֲעֹשֶׂה בְּנִפְשֵׁי עוֹד
 בְּלִ שְׁקָרִי, וְהוּא — אֶת פִּי כְּמוֹ קֶפֶץ.
 הַבִּיטָה בּוֹ — וּתְחַזֵּר,
 וַיְהִי כְּשׁוֹפֵט נוֹרָא-הוֹר לָהּ,
 לֹא יָדַע רַחֲמִים בְּיוֹם-דִּין.
 וּתְקַם, וּתְרַתַּע אַהוֹר,
 בְּרַתֶּת אַמְרָתָה צְלֵלָת:
 -בְּיַדְךָ אֲמַסִּיד אֶת מִשְׁפָּטִי,
 וְכִשׁוֹב בְּעֵינֶיךָ מַעֲשֶׂה,
 אֲהֵה, כִּי בְּחֶסֶד יִחַמְתָּנִי אֲמִי —
 וְאִמָּה שְׁלוֹם עָרֵי-עַד וְ...

לא צלצלה גשוקת-פרידה.
ותלך כסופה, מפלי פגוח
זמין ושמאל, קאלון בכוח
הגע ונז בתהומות-ליל.
ולב הושע היה לאבן:
וישב המום שם עד בוש.

ואחר בא באישון-ליל
אל חדרו, הוא — ועמו פיר,
כטווי-עכביש, משי, נורא.
ההוא כל נתפש, ללא צאת ו.
והמטוה הולך ויש ופושח
בלקבו, מכפיר עד אין גבול...
ולא יכל צעד עוד צעד, פהו
עזבל, ואל הארץ, דך
ואבל, צנח, דומם ישב.
סביבותיו רבצה השקת-יה,
לא היטה עוד פמוה ארה
בחייו, נפשו שצרה!
וקמו חבורה אחת גדולה
כל פנותיה פאבו...
ולא היטה אם, כל נפש חיה
לשפוך בחיקה, כל המרי —
אח כל אשר צן-רגע הפך
העולם בלו: דום — לתהום.
רק אחר — ידע — פה כאסל
שומע אל פלצות-לב:
אל רחום לאסונו יקשיב.
ואם כבתחלה יחריש...
ומקור-הדמעות תוכל נבקע,
ממעמקים בא ויו,
ויו אל תהום, — לתהום השחורה,
שלהגליו פתאום נפתחה.
אך שם פרום, מעל לראשו.

עוד דמות מאירה רחפה.
 חמודה. נארה. כלילת-טהר --
 דמות גמרה, מלפני יום מר,
 והיא מכפרת נר נגהות.
 מאור חלומי אצל לה.
 חלום תם, אהבת-עוד ורפאות.
 לעולם שגיהם ירפא -- --
 והנה מרפפה דמות יונה
 ברום, בדם מתבוססה,
 ונקרא חרות: "אשת-זנונים"
 על בנפה באותיות קאש:
 לכרק המלים האומות
 העולם גלו החשיך
 כמדבר: והתהום לרגליו
 לאין גבול וקצה גמעה.
 לכלוע אותה -- מחמד עינו
 ופנינת-חיו -- עדי-ער.
 אך עוד ברום, מעל לראשו,
 מאירה רחפה הדמות.
 מזכירה לו זכרונות-אשר
 ואהבת-עולם לואקה.
 בפיה פורקה כמו בהפלה,
 ובכרת-פרידה לוחשה --
 וילט פניו בשתי כפיו.
 רצון-הלב, נכבד, ניקב.

 בדמי-הליל הקשיב להש.
 בדפיקת-לב, ויאזן.
 לארץ יושב עוד באקלו:
 תזנה קורא קול בשמו:
 "הושעו" ואין שם איש מלבדו,
 וידע אז, כי קראו אל.
 עוד עיניו רטבות מני כבי
 ובנפשו סער עוד לא נח --

והנה אצבע-אל גטורה
 אלי, בלאט בתוכחת סוד :
 "ההיטב תרה לך, כי נמצא
 הרקב בחפופה ?
 וכי נפל עש בעץ אמרים -
 האם גסית לו דפא ?
 אך נקעה כך במעט הרעה -
 מאז לא תדע נפשך
 מעצר פאב, הרב מקאובך
 מצרת לב האלהים ז' ...
 וינף ראש הושע פתאום,
 ובבלמתו גאלם.
 אז יעבר, לפניו שנית
 ליל אורי-חג, ליל אימירן
 ובשת-עם, בחזון-המראות -
 ויזכר במלאת לבו שאט
 ובהגותו : קל הארץ -
 פאשת-זנוגים לאדוני...
 ובברק האיר שבילו שחור :
 מאל תמים-דעים היתה זאת ?
 לארץ סמל היתה גמר,
 ומופת תהי לעם, נאות ! --
 והנה אליו קול רם דובר :
 "לא עת התאבל עמה - קום !
 ידעת אתה תלעבוהם,
 כי זנות ויין יקח לב,
 לך נבא למו את אחריתם :
 אני אהי להם בעש" --
 ויפל, מלא-רתת, על פניו,
 ובסחד-אל השתחנה.
 והנה האיר נגה פלאי
 את השכו לאט-לאט, וירא
 בכנפי-מלאך מני גבה
 משיקות, צחורות מני צחור.

וַיִּחַרְדוּ וַיִּקָּם מִהֵרָא
 לְקִרְאָתוֹ מִלֹּא צְפִיט־רִתְחָא.
 וּבְאֵזְרוֹ דְמֹת גְּמֵרָא בְּרִיד
 בְּמִרְחֵק תְּכַרְעֵי תְּאָבֵל.
 וַיִּפְרֹשׂ בְּפִיּוֹ שְׁסוּף גַּל-חֲמֵלָה,
 לְנִהְרָה בָּאָה מִגִּי עַל:
 -אֵל שְׂדֵי סֶלַח-גָּא, סֶלַח לְגִמְרֵי
 בְּנֵי-רַחֲמֵי הֵם, כְּעַם כְּבֹת ו'
 וַיִּלְחֹשׁ: "בֵּי אֲדוּלְנֵי, דְבִר
 אֵלֵי וְשׁוֹמֵעַ עֲבָדֶיךָ:
 הַיֵּשׁ לְאֶרֶץ עוֹד תִּוְּחַלֵּת,
 וְאַחֲרֵית טוֹבָה עוֹד לְעַם ז'
 וְהִנֵּה מִשְׁק בְּנִפְי־זֵהָר
 וְקוֹל: "בְּהִיטִיב דְּרַכּוּ רַע -
 וְרַסְאֲתִים ו' - וְלֵב-הַנְּבִיאָא צְנָה
 לְדְמוֹת הַיִּקְרָה: וְרַסְאֲתִיךָ ו'.
 וְכָל הַחֲדָר מִלֹּא נִגְהַ
 וּפְנֵי חוֹשֵׁעַ בְּהֵרוּ.
 וְדַמְעוֹת-אוֹר עַל לְהִיזוּ גְזֵלוּ.
 בְּהַשְׁלַח אֲזֵן אֵלַי רֵן
 חֲרִישֵׁי - כְּמֹן מַקְהֵלֵת כְּרוּבִים
 מִשְׁוֹרְדִים שִׁיר אֱלֹהֵי,
 וְשִׁסְתִּירוּ, עִם שְׁגָאֲנִים, תְּמַר
 בְּגִיל וְרַעְדָה לְחֹשׁוֹ:
 וְאַרְשָׁתִיךָ
 לִי לְעוֹלָם,
 וְאַרְשָׁתִיךָ
 לִי בְצַדִּיק,
 בְּחֶסֶד לִי
 וּבְרַחֲמִים,
 וְאַרְשָׁתִיךָ
 לִי בְאֲמוּנָה
 וְיִדְעָה
 אֵת אֲדוּלְנֵי - -

ובהשמע אל הושע
קול-אלהים וצו: "לך קח
לך אשת-זנונים!" — בעין הקשת.
בענן סביבול גראתה;
ואל נפשו, בענן-דמעותיו.
בפתי זהר, צבצי-זיו.
הקשת ירדה, באות ברית-שלום.
שחור-ליל אם הלך, הקחיל...

(פרק ד' יבוא)

שמעון גינצבורג